

Ponedeljak, 5. maj 2003.
Svedok B-108
Svedok Dževad Gušić
Zatvorena sednica
Optuženi je pristupio Sudu
Početak u 9.04 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda.
Izvolite, sedite.

(privatna sednica)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Najs (Nice).

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, sledeći svedok svedoči tako da će njegov iskaz biti delimično dat po Pravilu 92bis. Ja mislim da ste vi verovatno tek jutros dobili zahtev i izjavu iako smo mi to podneli još u prošli petak. Zahtev je kratak i stvar je veoma jednostavna. U paragrafu 10 nalaze se neke informacije o prvoj izjavi koju je gospodin Gušić dao još 1. juna prošle godine. Njegova dodatna izjava vam je prosleđena jutros. Kao što sam već rekao, ovo je dosta detaljno objašnjeno, zato jer je svedok bio vrlo pažljiv prilikom svojih priprema za svedočenje i zato ne možemo da ga kritikujemo. Dokumenti koje sam jutros uspeo da dostavim su povezani sa dodacima ili izmenama koje on želi da napravi i označeni su brojevima od 1 do 14. U originalnoj verziji njegove izjave imamo još neke oznake. Izvinjavam se zbog ovoga, ali to je bila moja jedina kopija, nadam se da ćete ove dodatne oznake da zanemarite. Po našem mišljenju, ovaj svedok spada pod odredbe Pravila 92bis i njegova izjava može da bude data pod uslovima iz tog pravila. Naravno, mnogi bi ljudi, verovatno i sam ovaj svedok, više voleli da u potpunosti uživo svedoče kako bi što bolje objasnili stvari. Međutim, mi ovde moramo da budemo rukovođeni principima efikasnosti i uštede vremena i ja mislim da smo sada došli u fazu suđenja u kojoj moramo da koristimo sve moguće mehanizme kako bi uštedeli vreme. Prema tome, ukoliko ovaj svedok bude išao po Pravilu 92bis, osim onih paragrafa u kojima smo naveli da će da svedoči uživo, to će da nam znatno uštedi vreme.

SUDIJA MEJ: Izjave koje mi imamo nose datum 15. april 1999. i 2. maj 2003. godine. Mislio sam da ste pominjali onu od prošle godine ...

TUŽILAC NAJS: Tako je. Mi smo njemu prvu izjavu dostavili u junu prošle godine. Tu je takođe i jedan kratak rezime koji će da pročitamu sklopu njegovog svedočenja po Pravilu 92bis. To je samo jedna strana A4 formata i na osnovu iskustva mislim da će nam za to verovatno trebati samo dva ili tri minuta.

SUDIJA MEJ: U redu. Molim da prvo čujemo optuženog. Izvolite, gospodine Miloševiću. Postavljen je zahtev da iskaz ovog svedoka uđe u spis putem izjave. Vi ćete, naravno, imati priliku da unakrsno ispitujete.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej (May), ovaj svedok je najavljen u prethodnom spisku redosleda svedoka kao svedok koji svedoči uživo i planirano vreme za glavno ispitivanje je bilo tri sata. Najava za Pravilo 92bis je učinjena u petak, dakle prethodnog radnog dana. Što se svedoka tiče, on je bio predsednik Stranke demokratske akcije u svom mestu i daje vrlo opširno svedočenje o događajima kako on želi da ih predstavi. Mislim da on ne može da se smatra nikakvim kumulativnim svedokom niti svedokom koji može da se podvede pod ovo Pravilo 92bis, pogotovo što ga je i druga strana tretirala kao živog svedoka u celini, sve do prethodnog radnog dana. Mislim da to na vrlo radikalnan način ograničava moje mogućnosti njegovog unakrsnog ispitivanja i uopšte uskraćuje mogućnost da čujemo njegovo živo svedočenje. Smatram da treba odbiti ovaj zahtev da se, bilo delimično, bilo u celini, ovaj svedok podvede pod ovo vaše Pravilo 92bis, kome se, dakle, ne protivim samo načelno, već i sasvim konkretno, iz razloga iz kojih je i druga strana ovog svedoka tretirala do poslednjeg radnog dana, do danas, kao živog svedoka.

SUDIJA MEJ: Gospodine Kej (Kay).

PRIJATELJ SUDA KEJ: Dobro, hajde da se prvo pozabavimo pravilima. Pravilo 92bis traži da tužilac 14 dana ranije obavesti sve strane, a posle toga druga strana ima period od sedam dana da odgovori. Ovde je očigledno da ti rokovi nisu ispoštovani i tužilac sada želi produženje roka po Pravilu 127. Ono šta optuženi kaže o tome, koliko sam ga ja shvatio, sasvim je jasno. On se spremao za svedoka koji je, prema prvobitnim informacijama Tužilaštva,

trebalo da svedoči tri sata. Kada govorimo o samoj izjavi i uslovima koje postavlja Pravilnik (Rules), opis faktora u Pravilu 92bis između ostalog sadrži i faktor o kumulativnoj prirodi svedočenja. Ako pogledamo izjavu ovog svedoka, vidimo da se u njoj govorи o situaciji izmeđу dve političke partije, SDS i SDA u njegovoj opštini Bratunac. Teško je zaključiti u odnosu na koji drugi iskaz je ovaj iskaz kumulativan. Ako pogledamo samo izjavu, videćemo da se u njoj govorи o pitanjima koja uključuju i umešanost JNA, jer se u njoj tvrdi da je SDS na nepravilan način nastojala da ostvari uticaj nad protivničkom strankom SDA, i to koristeći silu, protivpravnu silu kako bi ostvarila uticaj, a nakon toga i sprečila SDA da na pravilan način funkcioniše unutar političkog okruženja te opštine. Po Pravilu 92bis Sud, naravno, između ostalog, mора da uzme u obzir i faktore navedene u samom pravilu. Među njima je i javni interes, interes javnosti da se neki iskaz svedoka čuje uživo.

SUDIJA MEJ: Gospodine Kej, ovde je vreme dosta važno. Ne želim da vas prekidam, ali recite nam kakvu će štetu da pretrpi optuženi ako ovaj iskaz uđe u spis u obliku pismene izjave, ako on bude dobio dovoljno vremena da unakrsno ispituje? Imajući u vidu probleme sa vremenom sa kojima smo suočeni u ovom predmetu, recite mi da li je vaš prigovor zaista pravilan prigovor. Mi smo čuli već dosta dokaza o razlikama između SDA i SDS. Bilo je prilično priče o tome. A čuli smo i iskaze o situaciji u Bratuncu, koliko se sećam.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Ako pogledamo optužnicu, vidimo da je ovo važan svedok. Ako pogledate rezime njegovog svedočenja koji je predložilo Tužilaštvo i u kojem se navodi da je ovo svedočenje relevantno za tačke od 3 do 22 optužnice, i da se u tih 19 tačaka pokrivaju optužbe za progon, istrebljenje, ubistvo, namerno lišavanje života, zločine protiv čovečnosti, deportacija, pljačka, razaranje ...

(Pretresno veće se savetuje)

PRIJATELJ SUDA KEJ: Paragrafi optužnice koji se navode da pokrivaju svedočenje ovog svedoka su brojni, tu se govorи o SDS, stranci gospodina Karadžića i u optužnici se iznosi tvrdnja da je optuženi stajao iza te strategije i tih događaja. Njegov prigovor sigurno ima izvesnu težinu, on želi da se taj iskaz čuje uživo kako bi onda mogao da se eksplicitno pozabaviti njime. I

tu se ponovo vraćamo na pitanje interesa javnosti u vezi sa svedočenjima uživo, u korist takvih svedočenja. Interes javnosti je da ovo svedočenje bude dato uživo. Verovatno ima dosta minornih detalja kojima možemo veoma brzo da se pozabavimo, u vezi sa detaljima o kontekstu ove izjave. Međutim, suštinsko pitanje je sukob između SDS i SDA, i način i sredstva koji su u to vreme korišćeni u tom sukobu. U vezi sa ovim iskazom, dostavili su nam i jednu fasciklu po Pravilu 68 u kojoj se nalaze izjave svedoka u kojima se spominje muslimanska vojska koja je u to vreme funkcionisala. Prema tome, kad je reč o ovom optuženom, njegov interes da ovo svedočenje bude dato uživo je po našem mišljenju sasvim jasan. Prva izjava koju je ovaj svedok dao pretrpela je mnoge izmene, kao i izjava od prošlog petka i to treba da se ima na umu, kao što je to optuženi u više navrata pominjao. Same izjave često sadrže netačnosti, a te netačnosti otežavaju zadak ovoga Suda, budući da Pretresno veće onda mora da se bavi i iskazima u pisanim obliku.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA MEJ: Sudija Kwon (Kwon) će saopštiti našu odluku.

SUDIJA KVON: Pretresno veće konstatiše da se iskaz gospodina Gušića ne odnosi na dela i ponašanja ovog optuženog, kao da ni činjenice i stvari o kojima se govori u toj izjavi nisu direktno vezane za optuženog. Ovaj iskaz se odnosi na bazu zločina i kumulativan je u odnosu na drugi iskaz. Zbog toga će Pretresno veće odobriti zahtev Tužilaštva i prihvatiću izjavu gospodina Gušića po Pravilu 92bis pod sledećim uslovima: prvo, ispravke originalne izjave koju je gospodin Gušić dao u izjavi od 2. maja ove godine moraju da se čuju uživo; drugo, optuženi će dobiti više vremena od Tužilaštva, odnosno imajući u vidu kratkoču vremena u ovom konkretnom slučaju, optuženi će imati onoliko vremena za unakrsno ispitivanje koliko bi Tužilištvo imalo za glavno ispitivanje da je gospodin Gušić svedočio uživo, znači između sat i po i dva sata. I konačno, kad je reč o zahtevu za izmenu četrnaestodnevног roka, Pretresno veće odobrava i taj zahtev imajući u vidu da je optuženi bio dovoljno unapred obavešten da će taj svedok da dođe i da su mu njegove izjave obelodanjene. Međutim, nalažemo Tužilaštву da za sledeće svedoke u maksimalnoj mogućoj meri poštuje pravila.

TUŽILAC NAJS: Hvala. Kada je reč o ovoj nedelji, moguće je da će da bude još nekih zahteva u kojima ćemo da tražimo skraćivanje rokova. Učinićemo

sve šta možemo da u budućnosti takve zahteve izbegnemo. Molim vas da uvedete svedoka. Pretresno veće će verovatno želeti da ima rezime od jedne strane koju ču ja da pročitam i Pretresno veće i optuženi i amikusi. Imamo samo tri dokazna predmeta koji idu uz ovog svedoka, tri tabulatora.

SUDIJA MEJ: Molim svedoka da pročita svečanu izjavu.

SVEDOK GUŠIĆ: Svečano izjavljujem da ču govoriti istinu, cijelu istinu, i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Izvolite sedite.

SVEDOK GUŠIĆ: Hvala.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC NAJS

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine, recite nam vaše puno ime i prezime?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Zovem se Dževad Gušić.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Gušiću, jeste li vi predstavnicima Tužilaštva dali izjavu 15. aprila 1999. godine sa dodatnim ispravkama i dopunama koje ste dali prošlog petka, 2. maja ove godine? Jeste li sa službenikom Suda prošli kroz proces u kojem ste potvrdili da su obe vaše izjave tačne?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC NAJS: Molim da se svedoku pokaže njegov sertifikat koji je verifikovao službenik Suda i molim da se to na uobičajeni način uvrsti u spis.

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj 435.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je to dokument koji ste vi potpisali i time potvrdili tačnost vaših izjava?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC NAJS: Molim da se to označi dokaznim brojem.

SUDIJA MEJ: Već je označeno.

sekretar: 435.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Gospodine Gušiću, ja će sada da pročitam rezime vaše izjave, a posle toga će da vam postavim neka direktna pitanja o kojima ćete morati da govorite uživo. Dakle, izjava ovog svedoka govorci o događajima u Bratuncu pre i posle preuzimanja vlasti u opštini od strane srpskih snaga u aprilu 1992. godine. Pretresno veće je upoznato sa situacijom u Bratuncu i zna da se Bratunac nalazi na strani 29 našeg atlasa Bosne i Hercegovine. Iskaz gospodina Gušića govorci o nacionalnom sastavu stanovništva u Bratuncu, o međunarodnim odnosima pre sukoba i formiranju višestranačkog političkog sistema, šta je kulminiralo višestranačkim izborima u novembru 1990. godine. U izjavi se objašnjava da je SDS bez obzira na to što je bila u manjini u Šupštini opštine Bratunac dala ultimatum SDA insisitirajući da se vlast podeli po sistemu pola-pola. SDA je prihvatala takav sporazum kako bi se izbegao politički haos. U njegovom iskazu se govorci da su članovi SDS-a govorili da koegzistencija nije moguća budući da je Bratunac srpska opština. U izjavi se govorci o zastrašivanju i progona Muslimana od strane Srba u Bratuncu i okolnim selima. Svedok objašnjava kako je SDS delovala zajedno sa JNA u naoružavanju i obuci lokalnih srpskih civila. U izjavi se iznose detalji o jednom važnom incidentu u kojem su zvaničnici JNA i SDS zajedno sa srpskim policajcima zahtevali dokumentaciju o rezervistima JNA od opštine Bratunac, ali ih je gomila civila u tome sprečila. Gospodin Gušić je imenovan za predsednika SDA u Bratuncu u martu 1992. godine. Učestvovao je u pregovorima sa lokalnim srpskim zvaničnicima među kojima je i Miroslav Deronjić. U tim razgovorima govorilo se o podeli policije, u aprilu 1992. godine, na dva posebna entiteta, jedan muslimanski, a drugi srpski. Na tim sastancima, Deronjić je rekao da se on nalazi pod direktnom kontrolom Radovana Karadžića i da Karadžić na njega vrši pritisak da se krene sa podelom policije. Deronjić je takođe rekao da je imao regularne sastanke sa Karadžićem. Na dan preuzimanja vlasti u Bratuncu, 17. aprila 1992. godine, ovaj svedok je kao predsednik SDA u Bratuncu učestvovao u pregovorima sa srpskim snagama koje su ušle u grad. U njegovoj izjavi opisuje se vojno zauzimanje opštine Bratunac do kojeg je došlo 17. aprila 1992. godine. Tog istog dana predsednik SDS-a Miroslav

Deronjić je njemu i drugim muslimanskim vođama rekao da odu u hotel "Fontana" gde je trebalo da se sastanu sa vođstvom srpskih vojnih jedinica. Na tom i sastancima koji su kasnije usledili rečeno im je da je Bratunac srpska opština i da će tamo da se uvedu srpski zakoni. Osim toga, upozoren je da ako Muslimani ispale i jedan jedini metak, da će cela porodica osobe koja je ispalila metak biti likvidirana. Njemu i njegovim kolegama dat je rok od dva do tri sata u kojem je policija morala da preda svoje oružje i da identifikuje muslimanske nacionaliste u tom kraju. Ovaj svedok je napustio opštinu toga dana i otiašao na teritoriju pod muslimanskom kontrolom. Gospodine Gušiću, mi ćemo sada u vašem svedočenju uživo da obradimo neke ispravke, odnosno kvalifikacije vaše prve izjave koje ste vi dali prošlog petka. Možda želite da pred sobom imate originalnu izjavu na BHS-u. Ako je želite, to ćemo da organizujemo. Ja ću da prođem kroz vaše ispravke onako kako su date u engleskoj verziji izjave. Dakle, sada gledam englesku izjavu, koja je paginirana u donjem desnom uglu, dodatak takođe ima paginaciju u donjem desnom uglu. Dakle, strana 2. Gospodine Gušiću, kakav je bio nacionalni sastav Bratunca pre napada? Recite nam koliko je tamo živelo Bošnjaka, koliko Srba ,a koliko ostalih?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ja se izvinjavam, meni je stvarno žao, gospodine, vi ste rekli prije sukoba? U Bratuncu se 17. aprila nije desio nikakv sukob. Jednostavno, srpske vojne formacije iz Srbije i formacije Jugoslovenske narodne armije ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Izvinite, moram da vas prekinem. Kakav je bio nacionalni sastav u Bratuncu pre sukoba? Koliko Bošnjaka, koliko Srba?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: U Bratuncu je bilo ukupno oko 33.300 stanovnika Bratunca. Od toga je bilo oko 21.500 stanovnika Muslimana, a oko 11.500 je bilo stanovnika Srba, ostali su bili Hrvati i ostali.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ista strana, strana 2 dokumenta, kako bi Pretresno veće, optuženi i moje uvažene kolege mogli da prate, pri dnu strane, paragraf koji počinje sa „Ta iluzija je počela da se raspada”. Gospodine Gušiću, vama je u jednom trenutku rečeno da je statut vaše Opštine promenjen tako da je za ratifikaciju odluka trebala dvotrećinska većina. Kakav je efekat to imalo na mogućnost Srba da imaju kontrolu? Da li je SDA na taj način mogla da donosi bilo kakve odluke u skupštini?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: SDA na taj način nije mogla donijeti nikakve odluke u Skupštini ako nije postojala dvotrećinska većina u Skupštini,

a izmjena statuta je uslijedila u tehničkom mandatu starog skupštinskog saziva i to kada su već održani prvi višestраначki izbori i kada su bili poznati rezultati. U tom... Znači, periodu SDS je izlobirao kod odbornika srpskih u tom starom sazivu Skupštine opštine da se održi ta sjednica, da se promeni statut, da se doneše odluka o uvođenju dvotrećinskog odlučivanja.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Hvala vam na detaljima. Strana 3 originalne izjave, a strana 2 dodatka, tačka 3. U vašoj prvoj izjavi govorili ste o tome kako je jedna grupa aktivista SDS-a otišla u Opštinski sekretarijat za narodnu odbranu i tamo zatražila da im predaju evidenciju. Čovek koji se nalazio na čelu Teritorijalne odbrane, Džemail Bećirević, odbio je da predat evidenciju i njemu su upućene pretnje smrću. Posle toga je došla jedna veća vojna jedinica iz Ljubovije. Ja mislim da vi želite da dodate još neke detalje u vezi sa tim da je u vreme kada je grupa aktivista SDS predvođena gospodinom Deronjićem otišla u Opštinski sekretarijat za narodnu odbranu i tražila da se predaju ti dokumenti, da su oni takođe uputili i neke pretnje. Možete li da nam kažete nešto više o tome?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Grupa aktivista Srpske demokratske stranke, na čelu sa predsednikom SDS-a Miroslavom Deronjićem, otišla je u Opštinski sekretarijat za narodnu odbranu i tražila od sekretara Sekretarijata Džemaila Bećirovića da im predat kartoteku svih vojnih obveznika sa opštine Bratunac. Džemail Bećirović nije imao ovlaštenja nadležne komande da smije izdati bilo kome navedenu kartoteku, i rekao je da to ne može izdati. Oni su prijetili, rekli da će ga ubiti. On se obratio za pomoć policiji ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Izvinjavam se što vas prekidam, ali morate da imate na umu da su sudije pročitale obe vaše izjave. Oni znaju sadržaj obe te izjave, a od vas žele da čuju samo sadržaj vaših ispravki. Zato pokušavam da usmerim vašu pažnju da od vas dobijemo veoma uske i precizne odgovore kako bismo uštedeli vreme. A sada strana 5 originala, strana 3 dodatka. U vašoj prvobitnoj izjavi ste rekli da nije prošlo mnogo vremena pre nego što su vojnici počeli da pucaju u vazduh, međutim, na kraju je oficir povukao svoje vojnike i otišao i oni nisu uspeli da dobiju evidenciju iz sekretarijata. Želite li tome nešto da dodate ili to prilično dobro opisuje situaciju?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Policija, znači legalna policija, imala je zadatku da štiti, znači, legitimno izabrane organe vlasti u opštini Bratunac. Policija se organizovala tako da je stala ispred toga naroda, znači, muslimanskog, koji se plašio da se ne izuzme ta kartoteka, da ta vojna jedinica ne izuzme

tu vojnu kartoteku jer su se plašili da se ne mobilišu Muslimani i pošalju na ratište u Hrvatskoj. I kad je vojska, znači, posle nekoliko rafalnih pucanja u zrak, vidjela da ne može zaplašiti narod, i kad je policija bila odlučna da se suprotstavi vojsci u izuzimanju kartoteke, onda je major naredio povlačenje jedinice, i otišli su u pravcu Ljubovije, u Srbiju.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vi ste krajem 1991. godine primetili da JNA postavlja tešku artiljeriju i minobacače i priprema položaje nad Bratuncem. U kojoj mери су ti položaji bili u opštini Ljubovija?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Duž rijeke Drine, a rijeka Drina je granica između Bratunca i Ljubovije, i granica između Srbije i Bosne. Na lokalitetu Ljubovija postavljeno je više tog teškog artiljerijskog oružja, to je svako mogao da vidi, ko je god prelazio tim putem i te cijevi tog oružja su bile okrenute prema Bosni ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Na Bratunac?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Na Bratunac, jes.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sada tačka broj 7. Objasnili ste na koji način ste dobili podatke o tome da u selu Vranešević regularne jedinice JNA obučavaju lokalne srpske civile. Uputili ste aktiviste SDA da to provere, a i sami ste videli te aktivnosti. Da li ste dobili informacije o obuci u selu Vranešević?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Mi smo dobili informacije o obuci srpskih civila u rukovanju oružjem u selu Vranešević od strane Jugoslovenske narodne armije iz više izvora. Jedan od izvora su bili aktivisti Stranke demokratske akcije i mi smo na osnovu tog izvora tražili zvanično od načelnika policije da i on proveri te navode. I načelnik policije je poslao zvanično svoju policijsku patrolu da provjeri te navode, i oni su se uvjerili u te navode i rekli su da se tu gore radi.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala lepo. U redu, tačka pod brojem 8. Objasnili ste da je predsednik opštine Nijaz Dubić rukovodio jednom delegacijom koja je trebalo da se sastane sa JNA i SDS da vidi o čemu se radi, da se ustanovi zašto oni idu ka ratu i zašto obučavaju civile. Vi ste u dodatku dali detalje o zajedničkom sastanku sa vodstvom SDS-a i uglednim građanima Bratunca, opštine Bratunac da bi se razmotrila politička i bezbednosna situacija i preduzeli neophodni koraci da se uspostavi međusobno poverenje. Šta se desilo na tom sastanku, šta ste tražili od Srba?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Na tom sastanku smo tražili od Srba da nam objasne zbog čega Jugoslovenska narodna armija i SDS vrše obuku srpskih civila u rukovanju oružjem, zbog čega naoružavaju srpski narod, zbog čega se pripremaju za rat, zbog čega su cijevi na lokalitetu Ljubovija u Srbiji okrenute prema Bratuncu i zbog čega su oni požurili u taj neki rat.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U vašoj prvoj izjavi vi ste se bavili njihovim odgovorom, to je pod brojem 9 u dodatku. Posle tog njihovog dvostručnog odgovora, da li je donešena odluka da se izda zajednička izjava koja se odnosi na miroljubivu koegzistenciju?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Oni su rekli da ne treba puno brinuti, da treba gledati da narod živi u miru na ovim prostorima. To su bili naši zahtjevi i oni su se složili sa tim našim zahtjevima i kao rezultat dobre volje, eto, da nas uvjere, a da uvjerimo i mi građane opštine Bratunac, izdata je jedna zajednička izjava o mirnom suživotu u opštini Bratunac za koju su svi glasali prisutni.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Tačka broj 10 u dodatku, ona se uklapa između dva paragrafa u prvoj izjavi. Da li ste vi tražili od predsednika opštine Bratunac Nijaza Dubičića i sekretara Sekretarijata za narodnu odbranu Džemaila Bećirevića da provere kod komande JNA u Tuzli informacije o obuci? Da li su oni to uradili i otišli u Tuzlu? Kakav je bio rezultat njihove posete?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Jesmo, tražili smo zvanično od predsjednika opštine i načelnika policije, i ovoga sekretara Sekretarijata za narodnu odbranu, znači od predsjednika opštine i sekretara Sekretarijata za narodnu odbranu da odu u nadležnu komandu, vojnu komandu u Tuzlu da se informišu kakve aktivnosti vojska vrši na području opštine Bratunac, konkretno u selu Vranešević, što se tiče odluke srpskih civila o rukovanju oružjem. Oni su otišli na taj sastanak, dobili su informaciju da nadležna komanda Tuzle ne zna o kojoj se jedinici radi, i da će u roku od tri dana doći u Bratunac, da će se informisati i da će preduzeti određene aktivnosti u tom planu. Nakon tri dana niko iz nadležne komande nije došao u Bratunac, ali su prijavili da to nisu jedinice iz Bosne i Hercegovine, nego da su to neke jedinice iz Srbije, i da oni nemaju nadležnost kad su jedinice JNA iz Srbije u pitanju.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Bojim se da sam se sada malo izgubio u papirima. Da, pod brojem 11 vi ste tražili sledeći sastanak. Da li su vam došli u posetu srpski vođa Nikola Koljević i lider SDA Ejup Ganić, obojica članovi

Predsedništva Bosne i Hercegovine? I ako jesu, recite nam u jednoj rečenici da li su oni rekli šta će biti rezultat?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Pa, oni su došli u Bratunac posle jednog ubistva iz zasjede u selu Kravice dvojice Muslimana, i dva Muslimana su bila ranjena iz te zasjede. Nastala je jedna složena bezbjednosna politička situacija i oni su znači na osnovu te složene bezbjednosno političke situacije došli u Bratunac i održali su skupove Muslimana i ostalih u Bratuncu i skupove Srba u selu Kravice gdje je izvršena ta zasjeda od strane Srba. Na tom skupu su obećali, u Bratuncu, da će preduzeti sve aktivnosti da se vinovnici otkriju i bilo je dogovorenog da na skup Srba u Kravice idu skupa gospoda Ganić i Koljević. Međutim, gospodin Koljević je otiašao samoinicijativno na taj skup u Kravice i mi smo dobili informacije da je on obećao Srbima na tom skupu u Kravici da niko neće voditi istragu po pitanju ubistva dva Muslimana i po pitanju ranjanja dva Muslimana iz te zasjede.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Tačka 12, strana 5, dodatak prve izjava. Gospodine Gušiću, vi ste u vašoj prvoj izjavi govorili o tome kako je vaše odbijanje da se podeli policija dovelo do pogoršanja situacije i da su formirane odvojene srpske policijske snage. Hteli ste da dodate da ste bili prisiljeni da prihvivate tu podelu zbog nečega šta je rekao Miroslav Deronjić. Šta je on to rekao?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Miroslav Deronjić je vršio jak pritisak da se policija podjeli, rekao je da više ne može čekati na podjelu policije i da na njega jak pritisak vrši Radovan Karadžić i da on to mora uraditi. Ukoliko ne budemo razumni i ukoliko ne budemo pristali na podjelu policije, on ne može garantovati mir i bezbjednost u Bratuncu. Pomenuo je primjer Bijeljine koju su srpske snage okupirale oko 30. marta, kako tamo nisu dobro sarađivali predstavnici Stranke demokratske akcije i SDS i zbog te nesaradnje morale su strane formacije iz Srbije uči i okupirati Bijeljinu. Da do toga ne bi došlo, govorio je „bolje vam je da podijelimo policiju. Ukoliko podijelimo policiju, ja garantujem mir i bezbjednost za područje opštine Bratunac“.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Tačka 13 na istoj strani, dakle strana 5 oba dokumenta. U vašoj prvoj izjavi rekli ste da ste bili u kući svog oca, zajedno sa svojim zetom Sabitom Mujkićem koji je bio komandant Teritorijalne odbrane Bratunca pre nego što je tu funkciju preuzeo Džemail Bećirević. Vi želite da ispravite ime Džemail Bećirević?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Čije ime treba da bude tu umesto Džemail Bećirević?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Tu treba da bude ime Džemo Hodžić.

TUŽILAC NAJS: Hvala. Časni Sude, najduža ispravka je pod brojem 14. To u stvari nije ispravka, to je zapravo promena redosleda u kontekstu prve izjave svedoka, jer je on htio da to više bude po hronološkom i logičkom redosledu. Pod tim okolnostima, osim ako ne tražite od mene da uradim drugačije, mislim da nije potrebno da se time bavimo u detaljima. Ja bih uštedeo vreme time što to ne bih čitao. Ima još nekoliko pasusa iz rezimea koje smo mi označili u nameri da svedok o njima govori uživo, ali smo ograničili njihov broj da bi uštedeli na vremenu. Pretresno veće ima rezime i na strani 3, paragraf 8 ...

SUDIJA KVON: Gospodine Najs, u ovom slučaju Tužilaštvo nije označilo paragrafe u izjavi svedoka koje želi da uvede po Pravilu 92bis. Vi ste rekli da želite da uvedete celu izjavu osim malih delova koje ste označili u paragrafu 5 podneska Tužilaštva. U tom pogledu ja bih htio da ohrabrim Tužilaštvo da nastavi sa ovom praksom obežavanja paragrafa izjava svedoka i da identificuje konkretno one paragrafe koje želi da uvede po Pravilu 92bis kad god je to moguće.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, mi ćemo to svakako da uradimo. Ja shvatam da je to poželjna praksa. Međutim, imali smo određenih problema sa vremenom u vezi toga, a rezime je već bio uveden, tako da smo u ovom slučaju obeležili paragrafe u rezimeu jer je predlog bio da svedok svedoči uživo. Međutim, ubuduće ćemo označiti paragrafe u izjavi.

SUDIJA KVON: Hvala vam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospodine Gušiću, vi ste se u svojoj izjavi naširoko bavili gospodinom Deronjićem. Možete li da nam kažete da li je on govorio na velikim mitinzima i ako jeste, da li je govorio na nacionalistički način ili ne?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Deronjić je govorio na mitinzima koji su održavani u Bratuncu, posebno u toku 1990. godine. On je bio jedan dosta vješt političar koji je mogao dosta uspješno da krajnje radikalne

nacionalističke zahtjeve predstavi kao nešto što je krajnje normalno i što se podrazumjeva da treba biti uvaženo od muslimanske strane.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Paragraf 10 rezimea. Da li je Deronjić govorio o sastancima koje je imao sa Karadžićem? I ako jeste, koliko se oslanjao na te sastanke u svojim pregovorima?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Često je govorio u onom vremenu kad smo se sastajali da ima redovne sastanke sa Karadžićem, da dogovaraju koje mjere treba poduzeti. Posebno značajno je bilo njegovo nastojanje da se podjeli policija u aprilu mjesecu 1992. godine. Ispočetka je navodio razloge da policiju treba podjeliti zato što je srpski narod u manjini u opštini Bratunac i da Srbi samo vjeruju srpskim policajcima. Pošto mi nismo pristajali na policiju, on je govorio da on više ne može čekati, da na njega Karadžić vrši jako veliki pritisak i da se mora ići u podjelu policije, ukoliko želimo imati mir u Bratuncu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je delovalo da on može da deluje i nezavisno od Karadžića?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Pa izgledalo je, to je moja procjena, da je imao velika ovlaštenja u svom djelovanju. Imao sam utisak da je desna ruka Karadžiću, da mu Karadžić mnogo vjeruje i da je mnogo toga mogao bez znanja Karadžića da uradi. Međutim, u određenim, znači odlučujućim situacijama kad mu nije polazilo za rukom da svojom političkom vještinom ubijedi nas da trebamo postupiti onako kako on misli da treba postupiti, onda se pozivao na Karadžića, govoreći da se to mora uraditi, da je to Karadžić naredio.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Strana 9 rezimea, paragraf 38 do 40. Da li je tokom 1991. godine SDS osnovao krizni štab i da li su članovi Izvršnog odbora SDS koje je činilo posebno telo bili takođe članovi kriznog štaba? I koji su članovi SDS iz Bratunca bili članovi kriznog štaba?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Mi smo imali informacije da su u 1991. godini postojali krizni štabovi Srpske demokratske stranke. Kasnije postojanje kriznog štaba Srpske demokratske stranke nisu ni članovi SDS negirali, nisu krili, većina članova, odnosno određen broj članova izvršnog odbora Srpske demokratske stranke bili su i članovi kriznog štaba SDS. SDS je za razliku ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Moramo da podemo dalje. Recite nam samo ko su bili članovi i izvršnog odbora i kriznog štaba?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Miroslav Deronjić kao predsednik stranke, Ljubisav Simić, Jole Nikolić, Zoran Radić, Zoran Tešić, Dragan zvani Kinez.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Članovi kriznog štaba su bili i Momir Nikolić, Dragiša Lončarević i Radoljub Dukanović. Oni su takođe bili članovi štaba, zar ne?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Takođe, članovi kriznog štaba bili su još neki koji nisu bili u Izvršnom odboru Srpske demokratske stranke koji su bili stručni za ta vojna pitanja.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li su mediji izveštavali o tome da su srpski poslanici u Skupštini Bosne i Hercegovine zatražili teritorijalnu podelu Bosne i Hercegovine? Ako je tako, da li ste vi u vezi sa tim razgovarali sa jednim funkcionerom SDA o razgovoru koji je on imao sa Karadžićem?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: U to vrijeme, mediji su govorili tako, srpski delegati u Skupštini traže podjelu Bosne i Hercegovine. I ja sam razgovarao sa jednim zvaničnikom Stranke demokratske akcije na tu temu i on mi je rekao da mu je Karadžić jednom prilikom rekao: "Vidiš, moraćemo se podijeliti, nema nam druge, to bi bilo najbolje". On mu je rekao: "Vidite li, gospodine Karadžiću, ovu veliku zgradu? U njoj žive Srbi, Hrvati, Muslimani, prve komšije. Kako to izvesti? To je nemoguće izvesti, to je nemoguće uraditi". Njegov komentar je bio da se to mora.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I da li je onda stvorena paralelna struktura SDS-a u januaru 1992. godine? Da li su oni odlučivali o svim imenovanjima u to vreme? Da li je to u potpunosti funkcionisalo posle preuzimanja vlasti?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Mi smo dobili informacije, znači zvanične informacije početkom januara 1991. godine da je organizovana Srpska opština Bratunac od 24 odbornika SDS koji su bili u legalnoj, legitimnoj Skupštini opštine Bratunac i jednog odbornika iz SDP, da su izvršili određena imenovanja, da su za predsednika te srpske opštine postavili Ljubisava Simića i da su za predsednika Izvršnog odbora postavili Radoljuba Dukanovića. Oni su profunkcionirali u onom pravom smislu riječi nakon okupacije Bratunca, nakon 17. aprila 1992. godine.

SUDIJA MEJ: Svedok je govorio o početku januara 1991. godine. Gospodine Najs, da li možete da pojasnite, da li je reč o 1991. ili 1992. godini?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U kojoj godini je formirana ta paralelna struktura?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Možda sam napavio neki lapsus. Početkom januara 1992. godine mi smo dobili neku informaciju da je formirana ta paralelna struktura, znači imali smo informaciju, a kada je formirana, ne znamo tačno.

SUDIJA MEJ: Koje godine?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sudija želi da zna koje godine je to bilo.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: 1992. godine, početkom januara 1992. godine.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala, ja se izvinjavam časnom Sudu što nisam odmah to pojasnio. Strana 12 u rezimeu, paragraf 53. Gospodine Gušiću, posle podele policije 10. aprila 1992. godine da li je Milutin Milošević, polacajac iz Ljubovije u Srbiji bio postavljen na mesto načelnika srpske policije?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Jeste, bio je postavljen na mjesto načelnika srpske policije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li se desilo dan ili dva posle toga da je Senad Hodžić otisao do njega da razgovaraju o saradnji?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Senad Hodžić je bio načelnik legalne policije u to vrijeme i kada je izvršena podjela policije, jedan od skupštinskih zaključaka je bio da policije sarađuju u svom radu i Senad je takođe po tom nalogu, zaključku Skupštine opštine Bratunac otisao da se dogovori sa svojim kolegom Milutinom Miloševićem o zajedničkoj saradnji. Dobio je zvaničnu informaciju da je načelnik Milošević otisao u Beograd da nabavi potrebnu opremu za funkcioniranje srpske stanice, policijske stanice.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I na kraju, u rezimeu, strana 14 paragraf 64, reč je o kulturnim objektima. Posle sukoba, da li ste otkrili koliko je džamija i drugih verskih objekata islamske veroispovesti bilo uništeno i oštećeno u vašem području?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Bilo je oštećeno, uništeno, znači totalno uništeno jedno 10 džamija na području opštine Bratunac i isto toliko, ovaj, drugih vjerskih objekata.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Možete li da nam navedete imena tih džamija ili mesta gde su se nalazile te konkretnе džamije? Jedna je bila u centru Bratunca, je li tako?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: U centru Bratunca, zatim postojala je džamija u Konjević Polju, postojala je džamija u Hrnčićima, postojala je džamija u Glogovoj, postojala je džamija u Voljavici, postojala je džamija u Žanjevu.

TUŽILAC NAJS: Hvala, i na kraju imamo tri dokazna predmeta u vezi sa ovim svedokom, možemo prilično brzo da prođemo kroz njih. Molim da dobijemo broj dokaznog predmeta.

sekretar: To je dokazni predmet Tužilaštva broj 436, časni Sude.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim da se stavi pred svedoka u verziji na BHS koji je preveden na engleski ili ako je potrebno engleski preveden na BHS. Gospodine Gušiću, da li je prvi tabulator ovog dokaznog predmeta napravljen na način koji ste vi odobrili i potvrdili da je tačan? Da li je to, ustvari, vaša biografija ukratko?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Jeste, ovo je moja biografija ukratko.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Tabulator 2 dokaznog predmeta 436, dokument koji ste vi napravili i naveli ste osobe koje su držale odgovarajuće pozicije u to vreme, predsednik SDS, vodstvo SDS, predsednik SDA i tako dalje. Vi ste ponovo potpisali original ovog dokumenta potvrđujući tako njegovu tačnost, je li tako?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Jeste, tako je.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I na kraju, tabulator 3, to je dokument koji vi niste videli pre nego što ste došli ovde, ali ste ga razgledali dok ste se pripremali za svedočenje. Ovo je, koliko možemo da vidimo u verziji na engleskom jeziku, dokument Srpske opštine Bratunac, kriznog štaba Srpske opštine Bratunac, a odnosi se na sastanak koji je održan jednog dana koji nije naveden, ali 1992. godine. Na kraju dokumenta vidimo da je reč o 1. januaru 1992. godine. Donešena je odluka o proglašenju vanrednog stanja zbog neposredne

ratne opasnosti i utvrđeno da organi opštine treba da prestanu da rade, a da će krizni štab preuzeti njihove funkcije. Zatim se govori o poslovima državne i javne bezbednosti Ministarstva unutrašnjih poslova Skupštine srpskog naroda Republike Bosne i Hercegovine i da njenu funkciju preuzima stanica javne bezbednosti Srpske opštine Bratunac. Takođe se govori da poslove odbrane preuzimaju Teritorijalna odbrana Srpske opštine Bratunac i delovi aktivnog i rezervnog sastava policije Službe javne bezbednosti Srpske opštine Bratunac. Sve odluke, naredbe, zaključke i druga akta na području opštine donosiće krizni štab Srpske opštine Bratunac. To je dokument koji vi niste videli u to vreme, ali da li on odražava ono što se, u stvari, desilo prilikom preuzimanja vlasti u Bratuncu?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: On u potpunosti odražava ono što se desilo prilikom preuzimanja vlasti u Bratuncu. Vidimo iz dokumenta da je Srpska demokratska stranka izvršila, i krizni štab te stranke da su izvršili sve neophodne pripreme za okupaciju Bratunca koja će se desiti 17. aprila 1992. godine od strane vojnih formacija iz Srbije i Jugoslovenske narodne armije.

TUŽILAC NAJS: Hvala vam, gospodine Gušiću, sada će vam druga strana postavljati pitanja. Nadam se da shvatate zašto smo ovako brzo morali da prođemo kroz vaše glavno svedočenje. Hvala vam.

SVEDOK GUŠIĆ: Hvala vama.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Samo da tehnički razjasnim nešto, ovaj poslednji dokumet koji je ovde citiran, je li to odluka o proglašenju vanrednog stanja zbog neposredne ratne opasnosti na području Srpske opštine Bratunac?

SUDIJA MEJ: Da, da, imate ga pred sobom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Pre nego što predemo na konkretna pitanja, gospodine Gušiću, kakav je to sukob bio 17. aprila 1992. godine, kako je gospodin Najs rekao, kada su nekakve srpske snage zauzele Bratunac? Kakav je to sukob bio?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ja sam svjedok na taj dan, 17. april 1992. godine, da su srpske formacije iz Srbije i formacije Jugoslovenske narodne armije iz Srbije ušle u Bratunac, okupirale Bratunac, a da, sa druge strane, od strane Muslimana u Bratuncu nije opaljen nijedan jedini metak. Preuzele su, dakle, vlast vojnim putem i krenule sa etničkim čišćenjima kasnije Muslimana sa opštine Bratunac, proterali su sve Muslimane sa opštine Bratunac, a bilo ih je 21.500. I prvih mjesec dana ubili su 1.000 muslimanskih civila, što djeće, što žena, što odraslih muškaraca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Niste mi odgovorili na pitanje kakav je sukob bio 17. aprila. Vi kažete da ...

SUDIJA MEJ: Svedok je već odgovorio na to, on je opisao šta se dogodilo. Kaže da je on to video svojim očima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi šta ste videli svojim očima. Rekli ste da muslimanske snage nisu opalile nijedan jedini metak. A jeste li vi videli da su te snage koje zovete srpske snage opalile neki metak i na koga?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Toga 17. aprila 1992. godine ja sam u ranim jutarnjim satima izašao iz svoje kancelarije i krenuo sam do kancelarije predsednika opštine da razgovaramo o nekim problemima. Na ulici sam video ispred hotela "Fontane" vojнике u crnim uniformama, naoružane automatskim puškama, sa cijevima okrenutim prema prolaznicima. Otišao sam, skrenuo sam i otišao do načelnika policije da ga pitam kakva je ovo vojska ušla u Bratunac. Bio sam jako iznenađen, obzirom na garancije koje smo imali od Srpske demokratske stranke da nikakve vojne formacije sa strane neće ući u Bratunac. Načelnik nije znao o čemu se radi, poslao je dvojicu policajaca da provjere da li su moji navodi tačni. Policajci su se ubrzo vratili, rekli da su neki vojnici ušli u Bratunac, da stoje ispred hotela "Fontane" sa cijevima okrenutim prema glavnoj ulici, prema prolaznicima. Mi smo zvali predsednika opštine Nijaza Dubića da vidimo o čemu se radi, zna li on ovo što se dešava u Bratuncu. Ubrzo je Nijaz Dubić, predsednik opštine stigao i rekao je da je i on iznenađen i uzeo je telefon da zove vođstvo SDS, zvao je Deronjića, zvao je Dukanovića, zvao je Simića... Međutim, niko od njih se nije javljao, sekretarice bi odgovarale da su zauzeti i da se nalaze na nekim sastancima. Nakon određenog vremena, došao je Miroslav Deronjić kod nas u policijsku stanicu i rekao da su nekakve vojne formacije sa strane ušle

u Bratunac, da su starešine tih formacija rekle da idemo u hotel "Fontanu". Ukoliko ne dođemo, oni će znati šta će uraditi. Mi smo to jasno znali šta to znači.

SUDIJA MEJ – PITANJE: Gospodine Gušiću, žao mi je što vas moram prekinuti. Pitanje je bilo da li su srpske snage pucale? Možete li da na to jednostavno da odgovorite?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Tog 17. aprila srpske snage do 16.00, do 17.00, dok sam ja bio u Bratuncu, nisu pucale.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hvala, gospodine Gušiću, samo sam to htio da ustanovim. 17. aprila, dakle, nije bilo nikakvog sukoba u Bratuncu, koji ste vi videli. Posle ste otišli iz Bratunca, je li tako?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Taj dan sam napustio Bratunac.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, za vreme dok ste vi bili u Bratuncu nikakvog sukoba u Bratuncu nije bilo?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ja sam odgovorio, mislim, na to pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, da, jeste. Hvala vam lepo. Gospodine Gušiću, vi ste bili predsednik Stranke demokratske akcije opštine Bratunac, je li tako? To piše u vašoj izjavi.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Bio sam predsjednik Stranke demokratske akcije opštine Bratunac od 21. marta 1992. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da ste vi bili među glavnim muslimanskim organizatorima paravojnih formacija i ilegalne nabavke oružja zajedno sa licima kao što su, mislim da je to vaš šurak Sabit Mujkić, Bahret Kustura, Enver Kubat, Izet Gušić ...

SUDIJA MEJ: Nema smisla da čitate taj spisak imena. Pitajte svedoka o tome šta je on radio, a zatim možete da ga pitate šta su drugi radili, ali morate to da radite jedno po jedno. Gospodine Gušiću, izneta je tvrdnja da ste vi bili jedan od glavnih organizatora paravojne formacije. Da li ste vi organizovali neku paravojnu formaciju?

SVEDOK GUŠIĆ: U Bratuncu nije bila nikakva organizirana paravojna formacija i ja naravno nisam bio taj koji je organizirao neku paravojnu formaciju.

SUDIJA MEJ: Sledeće pitanje je bilo da li ste se bili umešani u protivzakonitu nabavku oružja?

SVEDOK GUŠIĆ: Nisam.

SUDIJA MEJ: Da li je uopšte među Muslimanima bilo protivzakonite nabavke oružja?

SVEDOK GUŠIĆ: Što se tiče Muslimana, Muslimani su, znači, imali legalno zadužene pištoltje ko je imao pištoli, imali su lovačke puške legalno zadužene, onaj dobijene, znači koji su bili lovci, i ako je neko imao neko drugo oružje, onda je to bio neki šverc ili nešto slično. Što se tiče mene, ja nisam upoznat sa tim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, brat vaše supruge, kako se zove?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Brat moje supruge ima ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vaš šurak?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Pa brat, moja supruga ima četiri brata. Na koga mislite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mislim na komandanta Teritorijalne odbrane opštine Bratunac.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Nijedan od četri brata moje supruge nije bio komandant Teritorijalne odbrane opštine Bratunac.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vrlo dobro. A sad mi recite, molim vas, da li poznajete Sabita Mujkića?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Sabita Mujkića dobro poznajem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko je on?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: On je bio jedan profesor Odbrane i zaštite, jedan pošten čovjek, jedan čestit čovjek, čovjek koji nikad nije imao nikakvih

problema sa zakonom, ali je imao procjenu da Bosni i Hercegovini prijeti najveća opasnost od Srbije i Jugoslovenske narodne armije i da postoje određeni planovi Jugoslovenske narodne armije i Srbije da izvrše agresiju na Bosnu i Hercegovinu. I govorio je, i meni i mnogima u Bratuncu o toj opasnosti, međutim mnogi mu nisu vjerovali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, kako se zvao komandant Teritorijalne odbrane opštine Bratunac?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Komandant Teritorijalne odbrane opštine Bratunac se zvao Džemo Hodžić, to je bio komandant, znači zadnji komandant Teritorijalne odbrane.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je Džemo Hodžić bio Musliman?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Džemo Hodžić je bio Musliman.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je struktura Teritorijalne odbrane opštine Bratunac izražavala nacionalni sastav opštine Bratunac?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ja vam ne bih znao govorit o toj strukturi pošto nisam se bavio tim podacima i nisam ulazio u te detalje ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ako ne znate, onda kažete ne znate, da ne gubimo vreme, videćemo šta znate, a šta ne znate. Da li su vam poznati, poznata ova imena koja sam pročitao? Bahret Kustura, Enver Kubat, Izet Gušić, Mustafa Ferhadinović, Hasib Hasanović Žuća, Sulejman Hodžić ...

SUDIJA MEJ: Jedno po jedno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jesu vam poznata imena?

SUDIJA MEJ: Samo trenutak. Dajte svedoku da odgovori. Da li ste pratili ovaj spisak imena koji je pročitao optuženi? Ako niste, zamolićemo ga da pročita jedno po jedno ime tako da možete da odgovorite..

SVEDOK GUŠIĆ: Ja bih ga zamolio malo sporije da pročita.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa evo, na primer, dakle Sabit Mujkić, Bahret Kustura, Enver Kubat ...

SUDIJA MEJ: Dobro, zaustavite se ovde. Da li poznajete nekog od te trojice?

SVEDOK GUŠIĆ: Svu trojicu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Izet Gušić, Mustafa Ferhadbegović, Hasib Hasanović Žuća, Sulejman Hodžić ...

SUDIJA MEJ: Samo trenutak. Da li znate tu trojicu?

SVEDOK GUŠIĆ: Znam i tu trojicu. Ko je sledeći?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sulejman Hodžić, Salčin Džanić, Nurije i Nedžad Džanić. Znate li ih sve?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ove zadnje neke znam, neke ne znam, ili ne mogu da se sjetim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li vam je poznato da su sve to lica koja su se bavila organizovanjem paravojnih formacija i ilegalnom nabavkom oružja na području vaše opštine Bratunac? Samo mi kažite da ili ne pa da idemo dalje, da ne gubimo vreme.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Nisu se sigurno bavili tim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li vam je poznato, gospodine Gušiću, da ima protiv vas krivična prijava zbog izvršenja ratnih zločina protiv srpskog naroda, i ona je i registrovana u Dokumentacionom centru Republike Srpske? To je publikacija koja nosi naziv "Izvod iz krivičnih prijava protiv optuženih za ratne zločine u Bosni i Hercegovini 1992. - 1995. godine". Banja Luka, januara 2002. Precizno je navedeno da ste vi, Dževad Gušić, odgovorni za ratni zločin. Da li vam je išta poznato o tome?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ništa mi nije poznato i to nema veze ovaj što se tiče ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dakle nije vam poznato ...

SUDIJA MEJ: Samo trenutak. Molim vas da govorite jedan po jedan. Imajte na umu prevodioce. Dakle, proizilazi da je sledeće pitanje da neko u Republici Srpskoj tvrdi da ste vi bili umesani u ratne zločine. Ima li u tome istine?

SVEDOK GUŠIĆ: Tu nema nikakve istine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vi kažete da su u opštini Bratunac pripadnici svih nacionalnosti živeli zajedno i skladno, ali da je u to vreme srpska nacionalistička strast, kako se vi izražavate, sve više rasla među stanovništvom i da je postalo očito da Srbi sa Muslimanima loše postupaju i da ih zastrašuju, a da se to takođe odražavalo i u politici gde je to Srpska demokratska stranka počela na mnogo otvoreniji način da pokazuje svoje ciljeve. To je ono šta vi kažete na drugoj strani, u osmom pasusu i na trećoj strani, u drugom pasusu svoje izjave. Je li tako, gospodine Gušiću?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Jeste, tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E a sada vas ja pitam, a da li je ustvari splet događaja nešto drugačiji? Da li je tačno dakle, da specificiram pitanje, da je Stranka demokratske akcije već tada Bratunac i Bosnu videla kao neku islamsku državu koja ne priznaje ni jugoslovenske organe ni njihove odluke? Samo mi kažite da ili ne.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Nije tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da je još 1. septembra 1990. godine održan osnivački sabor Stranke demokratske akcije u Bratuncu u vrlo militantnoj atmosferi?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Trebate mi precizirati na koji sabor mislite, o čemu se radi?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Govorim o saboru Stranke demokratske akcije čiji ste vi bili predsednik, doduše kasnije, pre vas je bio Kavazbašić, a govorim o saboru održanom 1. septembra 1990. godine.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Dakle, osnivačka skupština Stranke demokratske akcije održana je tačno 1. septembra 1990. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da je bilo preko 1.000 Muslimana koji su demonstrirali ulicama sa brojnim nacionalističkim

obeležjima uz stalne pretnje Srbima? I glavne parole su bile da je Bosna muslimanska, a Srbija srpska i da Srbi treba da idu u Srbiju?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Nije to tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije tačno?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Nije tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li je tačno da već sredinom 1991. godine rukovodstvo Stranke demokratske akcije organizuje ilegalnu nabavku oružja? I organizuje formiranje vojnih jedinica, izradu planova ...

SUDIJA MEJ: Već je govorio o tome. Ranije je rekao da su Muslimani imali tamo legalno oružje i ništa osim toga. Sada idemo na pauzu od 20 minuta. Gospodine Gušiću, molim vas da tokom ove i svih ostalih pauza ni sa kim ne razgovarate o svom svedočenju, a to uključuje i predstavnike Tužilaštva.

(pauza)

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Gušiću, molim vas da pogledate stranu 5 vaše sopstvene izjave pošto ste rekli da moja tvrdnja u vezi sa Sabitom Mujkićem i njegovom porodičnom vezom sa vama i njegovim poslom nije tačna. U sredini strane piše: "Jednom sam bio u kući svoga oca", to vam je deveti pasus na strani 5, "zajedno sa svojim zetom Sabitom Mujkićem, koji je bio komandant Teritorijalne odbrane Bratunac, prije nego što je tu funkciju preuzeo Džemail Bećirević" i tako dalje. Dakle, da li iz ove rečenice proizlazi da Sabit Mujkić jeste vas zet, a ne da nije, i da li proizlazi da kad sam vas pitao je li bio komandant TO Bratunac, vi rekli da nije, i da je ovo u kontradikciji sa onim šta ste maločas rekli?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Vi ste mene pitali da li je moj, brat moje supruge bio komandant štaba Teritorijalne odbrane opštine Bratunac. Ja sam vama rekao da moja supruga ima četiri brata i da ni ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to znam šta ste rekli. Pitao sam vas onda konkretno za Sabita Mujkića, ja sam čitao englesku izjavu u kojoj piše „brother in law”, pa da li je to zet ili šurak, teško je precizirati. Međutim, nije bitno, on je... Mogli ste reći moj zet, nije moj šurak. Vi ste rekli da vam nije ništa. A drugo, je li bio ili nije bio komandant Teritorijalne odbrane?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ja sam tačno odgovorio što ste vi mene pitali, mislim da sam precizno odgovorio. A što se tiče da li je bio komandant štaba Teritorijalne odbrane, i to sam odgovorio. On je bio prije nekad komandant štaba Teritorijalne odbrane, nije bio u zadnje vrijeme. On je bio profesor, predavao Odbranu i zaštitu u srednjoškolskom centru u Bratuncu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, jesmo li raščistili da je on prethodno bio komandant Teritorijalne odbrane Bratunac i da je bio vaš zet?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: To da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I jedno i drugo, je li tako?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vrlo dobro. Sada, u ovom kratkom glavnom ispitivanju, odnosno u ovom skraćenom glavnom ispitivanju, rekli ste da je za šefa policije postavljen Milutin Milošević iz Srbije. Jeste tako rekli?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Rekao sam da je za načelnika srpske policije u opštini Bratunac postavljen Milutin Milošević koji je prije toga bio u Ljuboviji u stanici policije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vrlo sam dobro zapisao, rekli ste iz Srbije. Ja imam ovde izjavu o okolnostima pogibije Milošević Milutina iz Bratunca, pa vas molim da mi kažete da li ima nešto šta u ovoj izjavi nije tačno. Izjava je data 8. aprila 1994. godine. U njoj kaže da je "29. maja 1992. godine u stanicu milicije Bratunac stigla poruka da je regionalni put Bratunac - Konjevića Polje - Sarajevo zatvoren jer su muslimanski ekstremisti postavili barikadu i pucnjavom iz vatre nog oružja sprečavali prolaz tim putem. Tadašnji načelnik stanice Javne bezbednosti milicije Bratunac, Milošević Milutin, rodom iz Kravice", dakle, rodom iz tog sela koje pominjete u opštini Bratunac „angažovao je vod milicije sa kojim sam i ja bio priključen. Kad smo došli na lice mjesta, a to je bilo na pomenutom putu u blizini sela Lolić, odmah iza Kravica na putu je bila ...

SUDIJA MEJ: Svedok ne može sve to odjednom da obradi. Prvo, recite nam iz kakve izjave vi sve to čitate, čija je to izjava?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: To je izjava Milošević Branislava, od oca Nedeljka, rođenog 1956. godine u Bratuncu. A izjava piše o okolnostima pogibije Milošević Milutina i onda kaže da su Muslimani, Zelene beretke otvorili vatru, uglavnom iz pešadijskog automatskog naoružanja, tako da je više ljudi nastradalo odmah, među prvima je pogoden Milošević Milutin, a od žrtava tu su i Petrović Dragan, Ivanović Ivan, Milanović Goran ...

SUDIJA MEJ: Ne, sačekajte, svedok ne može na sve to da vam odgovori. Da li vi ustvari pokušavate da kažete da Milošević Milutin nije došao iz Srbije nego da je bio lokalni meštanin iz Kravica? Meni se čini da je to u stvari bila poenta onog šta je optuženi govorio. Samo trenutak. Dakle ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, tako piše u izjavi, Milutin Milošević rodom iz Kravice, a drugo ...

SUDIJA MEJ: Dajte svedoku da odgovori, prvo da vidimo šta je sa tim. Gospodine, iznešena je tvrdnja da je Milutin Milošević rodom iz Kravica, možete li da nam budete od pomoći u vezi sa tim?

SVEDOK GUŠIĆ: Vidite, da li je on rođen u Kravici ja ne znam, ali znam sigurno da je radio u policijskoj stanici u Ljuboviji u Srbiji i da je sa te pozicije došao u Bratunac da bude načelnik srpske policije Bratunac.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li vam je poznato da je prilikom te zasede u kojoj je poginuo i Milutin Milošević bilo ukupno 12 žrtava, među kojima i dve devojke i još neki Srbi koji su se u blizini zadesili, znači ukupno 12 njih, a da je bilo oko 300 ovih Zelenih beretki koji su držali tu poziciju?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ja bih volio ako možete da mi samo kažete datum kad je to bilo?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: 29. maja 1992. godine.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ja sam 17. aprila 1992. godine otisao iz Bratunca i nije mi to poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, znači, ništa vam nije poznato od ovoga?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ništa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: A da li ćete, gospodine Mej, da prihvate ovu izjavu kao dokazni materijal sobzirom ...

SUDIJA MEJ: Ne, ne, to ne prihvatom, izjave ne prihvatom, vi to znate. Vi možete da dovedete svedoka ako hoćete.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi, gospodine Gušiću, da li je tačno da je u prvoj polovini 1991. godine izvesni Rizo Muhić... Da li vam je poznato ime Rizo Muhić iz Bratunca?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je išta poznato o formiranju jedinice od oko 50 boraca koju je formirao taj Rizo Muhić ili bilo ko drugi da ste vi čuli i to u prvoj polovini 1991. godine?

VEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Nije mi ništa od toga poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato kako je formirana ta takozvana Drinska divizija čije je jezgro bilo upravo tih prvih 50 boraca koje je formirao taj Rizo Muhić?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Zaista ne znam ništa o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da upravo početkom 1991. godine zbog tih događaja formiranja jedinica mnogi Srbi već tad sklanjaju decu van Bratunca? Da li vam je poznata ta pojava?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Poznato mi je da su Srbi dva puta iseljavali djecu, žene, starce iz opštine Bratunac, ali po scenariju Srpske demokratske stranke i režima u Srbiji, jer nisu imali nikakva razloga da to učine što se tiče Muslimana u Bratuncu i njihovog ponašanja. A trebalo je to uraditi sa ciljem da se što više homogenizuje srpski narod, da se uvježba, to je znači bio vid vježbe srpskog naroda kako bi se što lakše srpski narod stavio pod jedinstvenu komandu SDS i Jugoslovenske narodne armije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to je malo ...

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, transkript u redu 12 spominje stranku SDA, mislim da se radi o grešci, mislim da treba da bude SDS.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da se 1991. godine već rasplamsavaju ovi verbalni međinacionalni sukobi i zaoštravaju odnosi između ljudi na toj relaciji srpskih i muslimanskih sela u vašoj okolini?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Tačno je da se iz srpskih sela svaku noć pucalo po muslimanskim selima. Rijetko je koja noć bila da se nije pucalo po muslimanskim selima i da je vršeno jedno kontinuirano zastrašivanje muslimanskog stanovništva u opštini Bratunac.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li tačno da je već 1991. godine izvestan broj mlađih pripadnika Stranke demokratske akcije, dakle vaše stranke, ilegalno išao na vojnu i policijsku obuku u Hrvatsku?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Meni to nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li je tačno da su u Bratuncu, nakon osnivanja SDA, ekstremisti SDA koristili svaku sportsku priredbu da promovišu islamska obeležja, da su često organizovani razni marševi, mitinzi u gradu i po selima sa istim znamenjem i stalnim pretrnjama da je Bosna muslimanska, a Srbi da idu u Srbiju? Je li vam išta poznato o tim aktivnostima?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: To nije tačno. Posebno nije tačno da su Muslimani prijetili Srbima, Muslimani su dosta vjerovali svojim komšijama Srbima i željeli su jedan zajednički miran suživot na tim prostorima. Ja vam sa sigurnošću mogu kazati da se u zadnjih nekoliko godina u Bratuncu nije desilo da jedan Musliman ni ošamari nekog od komšija Srba ili nekog Srbina u Bratuncu, a kamoli neki veći incident da se dogodi, koliko ja znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li se sećate raznih mitinga na platou ispred Skupštine opštine Bratunac na kojima se pretilo Srbima? Upravo u vreme dok ste vi bili тамо.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Nisu Muslimani prijetili Srbima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li se sećate, na primer, evo jednog konkretnog slučaja osnovne škole u Kravici, gde su decenijama školovana deca iz okolnih sela, da su tada Muslimani, da se više ne bi mešala sa srpskom decom, organizovali za svoju decu etnički čistu muslimansku školu u Konjevića Polju kojoj su dali ime Babo Hamza, gde se uvodi onda i verska obuka? Dakle, umesto kao decenijama pre toga da muslimanska deca pohađaju najbližu školu, kao što je to bilo stalno, za njih se organizuje

poseban prevoz u Konjević Polje o trošku opštine da idu u etnički čistu školu. Je li se sećate toga?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Toga se dobro sjećam, ali to nije bilo tako. Razlog zbog čega su mještani Konjević Polja tražili da njihova djeca idu u školu u Konjević Polje je ubistvo koje se desilo u Kravici, gdje su Srbi napravili zasjedu i na magistralnom putu Zvornik - Bratunac u noćnim satima pucali u putničko vozilo "Lada" (Lada) u kome su poginula dva Bošnjaka, a dva Bošnjaka ranjena. Posle tog čina, mještani Konjević Polja su tražili da njihova djeca idu u Konjević Polje, a škola u Kravici je za njihovu djecu bila dalja nego škola u Konjević Polju. Većem broju djece je bliža bila škola u Konjević Polju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, pre toga su decenijama deca išla u dalju školu, a ne u bližu školu?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Nije bila izgrađena ta škola.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi, molim vas, da li se sećate da je još tokom 1991. godine kompletno naoružanje Teritorijalne odbrane koje su posedovala sva preduzeća i fabrike bilo pokradeno i preneto u muslimanska sela? Reč je bila oko 1.000 dugih cevi, automatskih pušaka, poluautomatskih pušaka, mitraljeza, velika količina municije i ostale vojne opreme, dakle još tokom 1991. godine.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: To je čista izmišljotina. Teritorijalna odbrana imala je oružje za lokalnu odbranu, znači odbranu Bratunca u slučaju potrebe i to oružje Teritorijalne odbrane, u junu mjesecu, prije održavanja prvih višestranačkih izbora je izuzela Jugoslovenska narodna armija i odvezla u svoja skladišta. Tako da niko od Muslimana nije imao pristupa tom oružju, tako da je to čista izmišljotina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li je izmišljotina i ovo šta je u vezi sa ulogom SDA u tom periodu, 1990. godine i početkom 1991. godine se govori u knjizi Besima Ibiševića, predsednika Skupštine opštine Srebrenica, februara 1991. godine do aprila 1992. godine, koji je inače istoričar po profesiji? U drugoj polovini 1990. godine u Novoj Kasabi, kafana "Đugum" održan je sastanak predstavnika SDA Zvornik, Bratunac, Srebrenice, Vlasenice, Višegrada, Kalesije i Rogatice, gde je predsedavao Mehmed Kavazbašić iz Vlasenice, a ispred centrale SDA prisustvovao Ismet Kasumović, gde je dogovorenog naoružavanje Muslimana, postavljanje

straža i da se ispita mogućnost rušenja mostova na Drini i presecanje putnih komunikacija prema Srbiji. To vam piše u toj knjizi Besima Ibiševića. Jeste li imali priliku da to čujete, pročitate ili saznate iz bilo kog izvora?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ja zaista ne znam iz kog je to konteksta izvučeno ili napisano ili rečeno. Trebao bi cijelu knjigu da pročitam, pa da onda mogu tačno odgovoriti na to pitanje, ali meni nisu poznate te aktivnosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je išta poznato o tajnom savetovanju rukovodstva SDA na Igmanu, na kome su bili svi predstavnici opštinskih odbora SDA i poslanici u Skupštini Bosne i Hercegovine, predsednici opština koji su pripadali ovoj stranci? I trajalo je više dana, održano u hotelu ...

SUDIJA MEJ: Kada se taj navodni sastanak održao?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Isto tako 1991. godine. Na tom savetovanju trebalo je da govori i Alija Izetbegović. To isto piše u knjizi Besima Ibiševića. To je iz knjige Besima Ibiševića.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Što se tiče knjige, Besima Ibiševića i njegove knjige, možda njega treba pozvati, časni Sude i pitati za ove navode, meni to nije poznato.

SUDIJA MEJ: Ne brinite se zbog knjige. Očigledno je da se od vas ne može očekivati da znate detalje o njoj, ali možemo da vas pitamo da li ste vi prisustvovali tom sastanku na Igmanu na kom su bili predstavnici SDA iz raznih opština i takođe poslanici iz Skupštine? Da li znate bilo šta o tom sastanku?

SVEDOK GUŠIĆ: Ja nisam zaista prisustvovao tom sastanku. Ne znam šta je razgovarano, ne znam da li je i održan taj sastanak niti koji su zaključci, ako je održan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, na drugoj strani, u jedanaestom pasusu kažete da je Srpska demokratska stranka postavila ultimatum insistirajući na dogovoru o podeli vlasti po principu pola-polu, iako su oni bili u manjinama, jer ste vi, kako kažete imali 52 posto vlasti, Srpska demokratska

stranka 40 posto, a komunisti osam posto. O čemu se tu radilo? Je li to bio neki ...

SUDIJA MEJ: Stavite pred svedoka kopiju njegove izjave.

TUŽILAC NAJS: Mislim da je to izjava od 15. aprila. Ima je pred sobom. Da, imate je pred sobom. Već vam je postavljeno pitanje o tome.

SUDIJA MEJ: Dakle, postavljeno vam je pitanje u vezi sa tim.

SVEDOK GUŠIĆ: Dakle, održani su ti prvi višestrački izbori, rezultati su bili ukupno u opštini Bratunac, u Skupštini opštine Bratunac je bilo 60 odbornika, 31 je bio iz Stranke demokratske akcije, 24 odbornika su bila iz Srpske demokratske stranke i pet je bilo iz SDP-a i iz ostalih političkih stranaka. I trebalo je znači izvršiti konstituisanje vlasti u opštini Bratunac, prvo Skupštinu opštine, pa kasnije i izvršnu vlast. Obzirom da sam već govorio da je u tehničkom mandatu bivši saziv Skupštine opštine Bratunac promjenio statut i donijeo odluku o dvotrećinskom odlučivanju, nije bilo moguće sazvati tu sjednicu skupštine opštine Bratunac, znači u novom sazivu, ukoliko nisu bili svi odbornici srpski za to sazivanje. Tako da su oni postavili ultimatum: „Sazvaćemo skupštinu, konstituisati skupštinu pod uslovom da vlast podjelimo pola-pola“. Nama, obzirom da nam je bilo u interesu da vlast funkcioniše, mi smo, naravno, pristali na tu podjelu i nadali smo se da vlast može funkcionišati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A o kakvom ultimatumu govorite? Zar to nije bila praksa decenijama u Bosni i Hercegovini da ni jedna nacionalna zajednica ne treba da se služi nekakvom majorizacijom i da nameće drugim narodima, odnosno drugim nacionalnim zajednicama svoje odluke? Ovo je bila odluka o radu Skupštine opštine na osnovu kvalifikovane većine, a ne na osnovu proste većine.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Republičkim zakonom, znači koji je važio za sve opštine je bilo regulisano da se odluke donose nadpolovičnom većinom i skoro u najvećem broju opština je to tako funkcioniralo. Međutim, u konkretnom slučaju, kad je opština Bratunac u pitanju, izvršena je ova izmjena statuta, to je unaprijed ciljano izvršeno da bi se u kasnjem periodu mogao paralizati svaki politički rad.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, zar vama nije bilo logično da vlast u opštini, sobzirom da žive i Srbi i Muslimani, treba da bude u nekoj ravnoteži, u nekoj ravnometernoj raspodjeli između tih nacionalnih zajednica koje zajedno žive u opštini?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Vidite, što se toga tiče, nama je to bilo više nego logično, ali Srbi u opštini Bratunac, iako su bili manjinski narod, bilo ih je 34 posto imali su daleko više vlasti do tada u opštini nego što su imali Muslimani. Znači, bili su u tom smislu više nego ravnopravni. Ja ću vam navesti, ako treba i konkretan primjer. Od nekih dvadesetak javnih firmi, 80 posto direktori su bili Srbi. Mi smo kasnije tražili da izmjenimo tu strukturu, da i ta vlast direkторska bude podjeljena pola-pola kako smo se dogovorili. Međutim, Srbi nisu pristajali da se ta vlast dijeli pola-pola.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, gospodine Gušiću, je li tačno da ste onda uzeli da odlučujete prostom većinom u skupštini i da ste onda posmenjivali sve Srbe sa rukovodećih položaja u Bratuncu?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Nismo mi nikada odlučivali prostom većinom niti smo ikada ikoga Srbina u Bratuncu smjenili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vrlo dobro, a recite mi, pošto kažete, to govorite na trećoj strani vaše izjave, da je grupa aktivista SDS posetila Sekretarijat narodne odbrane i tražila da se predaju dokumenti koji sadrže spiskove imena vojno sposobnih muškaraca za potrebe mobilizacije i da je tu došla jedinica JNA. Ko je tražio spiskove, da li SDS ili JNA?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Prvo je tražio SDS na čelu sa Miroslavom Deronjićem. Bilo je nekoliko aktivista skupa na čelu sa Miroslavom Deronjićem, došli su u kancelariju opštinskog sekretara Sekretarijata za narodnu odbranu i tražili mu te spiskove. Obzirom da on nije imao ovlaštenja svoje nadležne komande da smije dati te spiskove, on to nije dozvolio. Oni su mu prijetili. Onda je on bio prinuđen da zove policiju da ga zaštitи, i naravno, policija je morala intervenisati da dođe da obezbjeđuje njegovu kancelariju i opštinu i tako dalje. Kad to aktivistima Srpske demokratske stranke nije pošlo za rukom, onda je u pomoć došla jedinica JNA iz Ljubovije iz Srbije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Gušiću, da niste... Dobro, da li je iz Srbije ili odnekle drugo... Valjda je u to vreme Jugoslovenska narodna armija bila Jugoslovenska narodna armija na celoj

teritoriji Jugoslavije? Prema tome, nije postojala JNA Srbije ili JNA Bosne i Hercegovine, je li tako?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ali znamo tačno da su došli iz Srbije, ta jedinica je došla iz Srbije, znamo, to sigurno znamo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da su stvari malo drukčije, da je ustvari vojska trebala da preuzme svu tu dokumentaciju po odluci savezne Vlade, a ne po odluci bilo kakvih aktivista SDS-a iz Bratunca?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Onda treba pitati aktiviste iz Bratunca što su oni htjeli da oduzmu tu kartoteku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko sam ja shvatio, oni su samo davali podršku odlukama savezne Vlade i zalagali se da se to preda vojsci, a ne njima. Je li tako ili ne?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ja to tako nisam shvatio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, iako to niste tako shvatili, vi se ipak dobro sećate događaja da je SDA skupila dosta ljudi, tako da ste napravili barijeru oko opštine, a da je na drugoj strani bila jedinica JNA koja je tražila da preuzme dokumentaciju po odluci savezne Vlade. Je li ta barijera bila prema JNA?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Vidite, prvo je SDS skupila srpski narod, pošto aktivisti Srpske demokratske stranke na čelu sa Miroslavom Deronjićem nisu uspjeli izuzeti tu kartoteku, onda su aktivisti SDS-a pozvali srpski narod i održali jedan miting ispred Skupštine opštine Bratunac u cilju da daju podršku aktivistima Srpske demokratske stranke da se izvriši pritisak na sekretara sekretarijata, Džemaila Bećirevića da da tu kartoteku. Obzirom da je u to vrijeme policija štitila Opština i tu kancelariju, mi iz stranke Stranke demokratske zajednice, obzirom da je bio petak, to je pazarni dan u Bratuncu, bilo je dosta onih koji su sa sela došli da nešto kupe i prodaju na taj dan, ovaj, ta vjest se proširila, znači uzimanje kartoteke, među taj narod. Onda se skupio i muslimanski narod i dao podršku legalnoj vlasti Skupštine opštine Bratunac. I kad je došla vojska, na jednoj strani su bili Muslimani, a ispred tih Muslimana stajala je legalna policija, štiteći legane organe opštine Bratunac, a na drugoj strani je bila vojska, ta jedinica Jugoslovenske narodne armije sa kompletним naoružanjem, a iza vojske stajala je jedna veća masa srpskih civila koji su davali podršku jedinici Jugoslovenske narodne armije.

Tako da je nastala jedna veoma neprijatna i nanelektrisana atmosfera koja je svoj vrhunac doživjela kada je major koji je predvodio tu jedinicu naredio da se puca i naravno, to je učinjeno nekoliko puta, rafalno iznad glava tog naroda.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo, da vidimo šta ste vi ovde napisali u svojoj izjavi na kraju treće strane: "tom jedinicom komandovao je jedan major, čije ime ne znam, pretio je i počeo vikati i svađati se, ponovo tražeći da se predaju spiskovi". Znači, JNA traži da se predaju spiskovi, a ne Srpska demokratska stranka. A onda kažete vi: "Pridružili su mu se službenici SDS-a, srpski policajci i nekoliko srpskih civila koji su se našli na ulici", pa se prelazi na četvrtu stranu: "Tako da je došlo do pogoršanja situacije, dok sam ja strepio zbog onoga, slutio, što se moglo dogoditi". Pa onda kažete: "Masa od oko 4.000 ljudi bila je nepokolebljiva u namjeri da spreči JNA da uđe u zgradu Opštine. Kratko nakon toga, vojnicima je naređeno da pucaju u zrak, međutim bili smo odlučni, pa je oficir konačno povukao svoje vojnike i otiašao, ne uspjevši da uzme dokumente koje je htio". Je li tako? Je li se to tako dogodilo? JNA je po odluci savezne Vlade tražila da uzme dokumentaciju koja se odnosila na vojnu obavezu, vi ste napravili oko opštine barijeru od građana, oni su pučali u vazduhu da bi omogućili da izvrše svoj zadatku da preuzmu tu dokumentaciju, međutim nisu hteli da uđu u sukob sa građanima i onda se povukli neobavljenog posla, je li tako bilo?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ovaj, ima dopuna. Na drugoj strani te izjave, ja sam to malo više precizirao i ovako je kako sam sad u prvočitnom obliku govorio ovdje za ovom govoricom, sa tim što ne znači da to što piše u toj, znači, izjavi i u dopunjenoj izjavi ne daje sliku ovoga što sam ja govorio, znači to je tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, ja sam citirao isključivo vašu izjavu.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Pa dobro, ima dopuna te izjave. Ja sam u razgovoru ovdje sa istražiteljima izvršio dopunu ove izjave. Vi treba da imate dopunu te izjave.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da sad ne gubimo vreme sa detaljima. A da li je tačno da su prvi nesporazumi i sukobi u Skupštini opštine

ustvari i nastali oko priznavanja ili ne državnih organa SFRJ i njihovih odluka, je li tako ili nije?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Vjerujte, ne bi znao to, na to pitanje da odgovorim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je to šta govorite o sukobu u vezi sa predavanjem vojne dokumentacije upravo otuda nastalo? Pitanje priznavanja državnih organa SFRJ i njihovih odluka.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Vidite, to je za mene u to doba bila visoka politika. Ja znam opštinski sekretar Sekretarijata za narodnu odbranu da nije imao ovlašćenja od svoje nadlježne komande da izada tu kartoteku, to su znači bile legalne vlasti u to vrijeme i on je poštovao naredbe svojih pretpostavljenih i on je postupio u skladu sa tim naredbama. A za odluku savezne Vlade, vjerujte mi, ja nisam znao da je postojala ikakva odluka i da je to istina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A koliko ja ove vidim, vojska je tražila dokumentaciju, vi ste sprečavali da ona uzme dokumentaciju, a Srbi davali podršku odlukama saveznih vlasti i da se ta dokumentacija preuzme. Je li se na to svodi ili ne? Ili hoćete nešto drugo da kažete?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ne svodi se da su Srbi davali podršku saveznim organima vlasti. Jednostavno, Muslimani su se plašili izuzimanjem te kartoteke, jer je to trebalo poslužiti za prisilnu mobilizaciju i slanje novih rezervista na ratište u Hrvatsku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Otkud vi to znate da je to bilo zbog slanja rezervista u Hrvatsku i tako dalje? Ako je bila odluka savezne Vlade da vojska preuzme dokumentaciju o vojnim obveznicima, otkud vi znate da je to bilo zbog slanja novih rezervista u Hrvatsku?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Znamo, u to vrijeme su bile određene borbe na ratištima u Hrvatskoj i slali su se vojni obveznici na ratišta u Hrvatskoj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I vi ste to povezali sa ovom odlukom savezne Vlade da se preuzme dokumentacija?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ja ne znam stvarno za odluku savezne Vlade, nemojte me više da me to pitate ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da se ne zadržavamo više na tome. Vi govorite da je krajem 1991. godine JNA postavila teško artiljerijsko naoružanje i minobacače po brdima iznad Bratunca, da su cevi bile okrenute prema gradu, da ste obavešteni da se u selu Vranešević redovne jedinice JNA bave obučavanjem lokalnih srpskih civila i da su aktivisti SDA otišli tamo da svojim očima vide te aktivnosti i o tome vas ažurno obavestili. Najpre, recite mi, da li vi pouzdano znate zašto su i gde bile postavljene jedinice JNA?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Znam sigurno da su bile postavljene u Vraneševićima i da su vršile obuku srpskih civila u rukovanju oružjem. Imali smo informacije iz više izvora. Jedan od izvora, ja sam rekao, da su aktivisti stranke SDA koji su išli da se direktno uvjere, drugi izvor su bili mještani oko tih sela, znači muslimanski mještani iz tih sela u blizini Vraneševića i treći izvještaj je bio zvanično od načelnika policije, koji je policiju poslao na lice mjesta. Mi ispočetka nismo znali o kojoj se jedinici Jugoslovenske narodne armije radi i iz tog razloga Izvršni odbor Stranke demokratske akcije opštine Bratunac je tražio zvanično, od predsjednika Skupštine opštine Nijaza Dubičića i opštinskog sekretara Sekretarijata za narodnu odbranu, Džemaila Bećirevića da odu u nadlijeznu vojnu komandu u Tuzli i da se raspitaju otkud da jedinica Jugoslovenske narodne armije da vrši obuku srpskih civila u selu Vranešević, opština Bratunac.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I dobili ste odgovor da oni to ne znaju, ni da se vrši obuka, ni da postoji takva jedinica JNA koja je u sastavu tuzlanskog korpusa. Odakle ta jedinica JNA?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Dobili smo odgovor da oni to ne znaju, da će za tri dana izvršiti provjere i da će za tri dana doći u opština Bratunac da vide o čemu se radi i da se prevaziđu ti problemi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa jesu li prevaziđeni ti problemi?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Nakon tri dana oni nisu došli u Bratuanac, ali su telefonski javili da se ne radi ni o jednoj jedinici iz Bosne i Hercegovine nego da je to jedinica iz Srbije, jedinica Jugoslovenske narodne armije iz Srbije i gdje oni nemaju nadležnost da mogu šta uticati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ti koji su vam rekli da nemaju nadležnost takođe su bili komanda korpusa u Tuzli, korpusa JNA, je li tako?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, JNA vam je rekao da nema nadležnost nad JNA?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Tako je bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se povodom toga posle desio sastanak između vaših predstavnika i SDS-a i da li je tačno da je povodom cele situacije u Bratuncu, da ste upravo vi i predsednik SDS-a Bratunca izdali zajedničku izjavu da bi uverili stanovništvo da će sve da bude u redu?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Znači, ispred prisutnih građana na tom skupu koji je održan vezano za složenu političko-bezbjednosnu situaciju u opštini Bratunac, ispred Stranke demokratske akcije i ispred Srpske demokratske stranke su bili prisutni po pet prvih čelnika, a ostalih pedesetak su bili obični građani i znači, ta izjava je išla ispred svih građana sa tog skupa. Cilj nam je bio da umirimo grđane, da pošaljemo poruku da će se naći zajednička rješenja za suživot i da će se živjeti u narednom periodu u miru.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je bila vaša zajednička izjava i vaš zajednički stav u tom trenutku, je li tako?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Svih građana koji su bili prisutni na tom sastanku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle i Srba i Muslimana i predstavnika SDS i SDA?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li tako? Bez izuzetka

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Bez izuzetka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li tačno ovo šta kažete na strani 4, u devetom pasusu, da vam je predsednik SDS-a Bratunac rekao da se Srbi osećaju u manjini i da se osećaju ugroženi zbog pritiska koji na njih vrše Muslimani?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: On je govorio da su Srbi u Bratuncu u manjini i da mogu vjerovati samo srpskoj policiji, da ne mogu nikom drugom vjerovati, da kruže neke priče da bi Srbi mogli biti ugroženi, da on hoće da osigura srpski narod, za svaki slučaj, od bilo kakve eventualne ugroženosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da vam je tada izrazio zabrinutost zbog događaja u drugim delovima Bosne i zbog informacija koje su stizale da u Bratunac dolaze muslimanske jedinice, Zelene beretke? O tome govorite na strani 4, u devetom pasusu.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: On je spominjao Zelene beretke, mada je i sam bio svjestan da u Bratuncu nikad nije bilo tih Zelenih beretki niti bilo kakvih organizacija koje bi mogle da poremete te međunarodne odnose, što se tiče muslimanske strane. Međutim, više je to koristio, te navode više je koristio da bi realizirao cilj da podjeli policiju, jer imao je zadaću, to mi je govorio, kasnije mi je priznao, na njega je veliki pritisak vršio Radovan Karadžić da se policija u Bratuncu mora podjeliti na srpsku i na muslimansku. Kasnije ćemo mi saznati zbog čega je to rađeno, na žalost.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi ste sada, maločas, u ovom skraćenom glavnom ispitivanju rekli kako vam je jedan vaš prijatelj rekao da je Radovan Karadžić tom prijatelju, ili ne znam preko koliko posrednika ste došli do te informacije, objašnjavao kako Bosnu treba podeliti. Ko je taj vaš prijatelj koji je razgovarao sa Karadžićem, pa mu je on rekao da Bosnu treba podeliti?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Osman Brka, vjerovatno ga znate, bio je u to vrijeme čelnik SDA i bio je u centrali Stranke demokratske akcije i bio je, čini mi se, poslanik u parlamentu, i on mi je pričao da je u toj zgradici gdje su bili smješteni SDA i SDS u holu se našao sa Karadžićem i Karadžić im to pričao da treba podijeliti, razdvojiti srpski narod.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A to vam je on govorio o svom navodnom razgovoru sa Karadžićem?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Da. Da je Karadžić njemu govorio da to treba uraditi, da se to mora uraditi. On ga je pitao: "Kako uradit? Vidiš ti ove velike zgrade, tu žive i Srbi i Muslimani, i Hrvati i mnogi drugi. To je nemoguće uraditi". On je rekao: "Mora se uraditi, to se mora uraditi".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad je to bilo?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: To je, znači, bilo prije nego što je krenula agresija na Bosnu i Hercegovinu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad je to bilo otprilike? Pokušajte da se setite.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ne bih se zaista mogao sjetiti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li to bilo u vreme kad se pregovalo na bazi onog plana koji se zvao Kutiljerov plan (Cutileiro Plan)? Je li to bilo u to vreme?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: To je bilo puno prije, ne znam tačno kad je bilo, ali bilo je puno prije ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pošto ne možete da situirate događaj u vreme, recite mi, molim vas, pošto ste pomenuli incident u kome su dvojica Muslimana pogunila, a dvojica ranjena. Da li je to bio povod zbog koga su zajedno došli članovi Predsedništva Bosne i Hercegovine, jedan Srbin i jedan Musliman, odnosno Nikola Koljević i Ejub Ganić?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Jeste, to je bio povod.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a da li su tada na taj prostor 4. aprila stigli i Vitomir Žepinić, zamjenik ministra unutrašnjih poslova, i Avdo Habib, savetnik, i Enver Šarić, načelnik centra Službe državne bezbednosti iz Tuzle? Dakle, dan pre dolaska Koljevića i Ganića. Kao što vidim, Žepinić, Avdo Habib, i Enver Šarić došli su, da li je njihov dolazak bio jasno nastojanje da se smiri situacija?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Vidite, to nije bilo 4. aprila. Vi ste rekli da je to bilo 4. aprila. To je bilo ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne, ne, to je bilo, izvinjavam se 4. septembra 1991. godine.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: 4. septembra može biti ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, 4. septembra 1991. godine. Ja sam pogrešio u mesecu.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Tačno je da su došli i da je trebalo smiriti situaciju na bratunačkoj opštini i da su oni bili u funkciji smirivanja te situacije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite mi, da li su upravo tada, kad je bilo reči o barikadi koju vi pominjete, postojale stalne muslimanske barikade na prilazima Bratuncu, u selima Glogova, Hranča i Pervani? Da li se toga sećate?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: U Bratuncu do 17. aprila, dok sam ja boravio, nisu postojale nikakve muslimanske barikade ni u jednom dijelu Bratunca, niti u bilo kojem dijelu mesne zajednice Bratunca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, ni u Glogovi, ni u Hranči, ni u Pervanima, nigde nije bilo muslimanskih barikada?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Nije, sigurno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, nije tačno da su tu presretana vozila gradskog i međugradskog prevoza, legitimisani građani i tako dalje? Ništa od tih pojava vam nije poznato?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Poznato mi je da to sigurno nije tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li se sećate da su jednom prilikom u Pervanima Srbi isterani iz autobusa, a barikadom je rukovodio Mehmed Alija Selimović koji se hvalio da je bio na ratnoj obuci u Hrvatskoj?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Kad je to bilo?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je upravo bilo 1991. godine u jesen.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ne, ja se toga ne sjećam. I ne vjerujem da je to bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A, dobro, da li je početkom februara 1992. godine održan sastanak predstavnika SDA Srebrenice, Bratunca, Zvornika i Vlasenice? Iz Goražda nisu mogli da stignu, a sastanak je održan na planini Sušica u lovačkoj kući kod Srebrenice. Tema je bila priprema za rat. To vam takođe piše u knjizi Besima Ibiševića, a vi ste tada bili predsednik Opštinskog odbora u Bratuncu. Je li tako? Ili ovaj vaš prethodnik Kavazbašić februara 1992. godine?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ako vi tvrdite... Ako je to bilo februara 1992. godine, ja nisam bio predsednik Opštinskog odbora Stranke demokratske akcije u Bratuncu i stvarno nije mi poznato da je to bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali ste bili... Šta ste onda vi bili dok je Kavazbašić bio predsednik?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ja sam bio član Izvršnog odbora Stranke demokratske akcije i jedan od tri potpredsjednika Stranke demokratske akcije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dakle vi kao potpredsednik niste znali za sastanak u februaru 1992. godine predsednika i predstavnika SDA Srebrenice, Bratunca, Zvornika i Vlasenice? Ne znate ništa o tom sastanku?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Sigurno nisam znao i nisam znao ni da je održan. I ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste vi ikad čitali ovu knjigu Besima Ibiševića, niste?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Čuo sam da je napisao neku knjigu, ali ne znam šta u njoj piše.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da se upravo u to vreme, znači početkom 1992. godine, dešava krađa naoružanja iz magacina JNA? Sećate se da je ukraden čak i top februara 1992. godine?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: A gdje? Gdje? Mislite u Bratuncu?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na tom području.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: U Bratuncu nije sigurno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Upravo se pominje u istoj toj knjizi Besima Ibiševića taj događaj. Ja vas ne pitam, pošto kažete da niste čitali knjigu, da li ste to videli u knjizi, nego da li se sećate tog događaja koji on opisuje?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: U Bratuncu nikakvih topova nije bilo. Ja se ne sećam da je neko u Bratuncu ikad neki top uzeo odnekle i da je to neko od Muslimana uradio, to za mene... Prvi put čujem takvu informaciju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste vi lično bili naoružani? Recite mi, evo, gospodine Gušiću, jeste vi lično bili naoružani od 1991. do 1992. godine?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Osim tog pištolja koji sam imao, nisam bio naoružan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pištolj ste imali legalno, sa dozvolom i iz njega pucali, takođe legalno ...

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Pucao sam iz pištolja kad sam morao, kad mi je život došao u pitanje, to je objašnjeno tamo u toj vašoj izjavi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa da li je bilo onda sa tom pucnjavom zastrašivanja i da su ljudi počeli da se iseljavaju? Vi govorite o tome na strani 6, u drugom pasusu.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Bila je stalna pucnjava noću iz srpskih sela po muslimanskim selima. Kao rezultat tog stalnog zastrašivanja, likvidacije određenih Bošnjaka, naveli smo primer, saznanja da Srbi se naoružavaju preko SDS-a i Jugoslovenske narodne armije, narod je počeo polako da iseljava. Neki pojedinci iz naroda koji su vjerovali u to i u takve informacije, počeli su da iseljavaju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ja vas ne pitam za pucanje iz srpskih sela na muslimanska sela, jel vi tako tvrdite? Ja vas pitam za ovo kad ste vi lično pucali. Vi niste pucali iz srpskog sela na muslimansko selo, pretpostavljam.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ne, to se desilo ispred kuće mog oca. Ja sam izašao, naveče sam izašao sa još trojicom prijatelja ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sa vašim zetom, Sabitom Mujkićem, bivšim komandantom Teritorijalne odbrane ...

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Jeste, jeste ...

prevodioci: Molimo govornike da se ne preklapaju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Bili ste naoružani, je li tako?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ne znam za njih, za njih stvarno ne znam, ali rafalno su pucali sa odstojanja od 150 metara iz mraka. U tom momentu sam se ja jako bio uplašio, nisam znao šta da radim i onda sam izvadio pištolj i opalio jedan metak.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, rafalno su pucali na vas sa daljine od 100 metara i niko vas nije pogodio, je li tako?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Da, iz mraka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vi govorite na petoj strani, u šestom pasusu, govorite: "Iznenađujuće kako se u to vreme svaki Srbin bez izuzetka promenio i počeo da mrzi Muslimane". Šta mislite, je li to zaista istina to što tvrdite ili je to možda bila reakcija na ono što je SDA radila u to vreme?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: SDA zaista nije ništa tako strašno ili loše uradila niti dala bilo kakav povod da bi to mogla biti zbog toga neka reakcija srpskog naroda prema muslimanskom narodu. Jednostavno, to je bio rezultat sistematskih priprema srpskoga naroda da se izdvoje od muslimanskog naroda, da se naoružaju, da se pripreme i da se na kraju izvrši okupacija opštine Bratunac i da se Muslimani iz opštine Bratunac protjeraju, a veći broj njih pobije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, molim vas, da li se vi sećate da je negde tamo u aprilu 1992. godine počelo povlačenje jedinica JNA iz Bosne i Hercegovine?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ja se ne sjećam tačno kad je, da li je bilo povlačenja jedinica JNA iz Bosne i Hercegovine, toga se zaista ne sjećam. Ali sjećam se da je bilo nekih povlačenja jedinica Jugoslovenske narodne armije iz Hrvatske i da su bile učestale frekvencije u to vrijeme

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ne sećate se toga. A da li se sećate da je postojalo naređenje iz vrha muslimanskog dela Bosne i Hercegovine da se blokira, onemogućava i napada na jedinice JNA koje su odlazile iz Bosne i Hrvatske? Da li se toga sećate?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ne, ne sjećam se toga. Da je postojalo naređenje, vjerovatno bih to znao, da je bilo nešto tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, znali biste da je tako nešto postojalo?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Čuo bih možda. Prepostavljam da bih čuo od nekoga, neko bi mi rekao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo ja će da vam citiram, "Republika Bosna i Hercegovina, Ministarstvo za narodnu odbranu, štab Teritorijalne odbrane Sarajevo, april 1992. godine: Naređenje o provođenju odluke Predsedništva Republike Bosne i Hercegovine, broj 0211327/92. Na osnovu odluke Predsedništva Republike Bosne i Hercegovine" taj broj koji sam

pročitao "o povlačenju jedinica JNA sa teritorije BiH, a zbog narušavanja ove odluke Predsedništva i otpočetog otuđivanja i pljačke imovine Republike Bosne i Hercegovine od strane bivše JNA, naređujem: izvršiti potpuno i masovno zaprečavanje na svim putnim pravcima teritorije Bosne i Hercegovine na kojima jedinice bivše JNA otpočinju izvlačenje tehničkih i materijalnih sredstava u neposrednoj koordinaciji sa MUP-om. Drugo, izvršiti blokadu šireg rejona vojnih objekata iz kojih se nastoji izneti tehnička materijalna sredstva". Znači, JNA se povlači sa svojim tehničkim sredstvima i to se smatra da ne sme da radi, nego treba sve to da ostavi, svoja sredstva "Obezbediti prepreke ...

SUDIJA MEJ: Pre nego što nastavite da čitate, prvo nam recite da li vi znate uopšte o čemu govorи optuženi?

SVEDOK GUŠIĆ: Ne znam, stvarno ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Govorim o naredbi komandanta pukovnika Hasana ...

SUDIJA MEJ: Ne, rekao je da ne zna. Ne možete ovog svedoka da pitate o nečemu o čemu ništa ne zna, to je besmisleno. Vi možete, naravno, nekog drugog svedoka da pitate o tome, ili možete dokument da uvrstite u spis na neki drugi način, ali da pitate ovog svedoka, kad on kaže da ne zna, to nema smisla. Besmisleno je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Mej, da li ste zapazili da je svedok pre toga rekao upravo, parafraziram sledeću njegovu rečenicu, "da je tako nešto postojalo, on bi to znao", šta je prilično logično sobzirom na njegovu funkciju u Stranci demokratske akcije? Prema tome, pošto kaže da bi znao da je tako nešto postojalo, ja mu ovde predočavam da je tako nešto postojalo, a on sad kaže da on to ne zna. A dobro, da li zname, gospodine Gušiću

SUDIJA MEJ: Samo trenutak. Gledajte, taj dokument možete da uvrstite preko nekog drugog svedoka, ali da se svađate sa ovim svedokom o dokumentu o kojem on ništa ne zna je besmisleno. Trošite vreme. Pređite na neku drugu temu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Gušiću, da li znate za naređenje ministra unutrašnjih poslova Alije Delimustafića, takođe iz aprila 1992. godine, u kome se naređuje da se "izvrši potpuno i masovno zaprečavanje na svim putnim pravcima na teritoriji Bosne i Hercegovine na kojima jedinice bivše JNA otpočinju izvlačenje tehničkih materijalnih sredstava u neposrednoj koordinaciji sa MUP-om". Da li znate nešto o tom naređenju?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Moram takođe kazati da ne znam ništa o tom naređenju i da vas samo podsjetim da sam ja 17. aprila 1992. godine otisao iz Bratunca. Vi govorite uporno: to je bilo u aprilu. U aprilu može biti i prije 17. aprila, a može biti i posle.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je tačno ...

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Neodređeni ste dosta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ništa, znači, ne znate od tog trenutka kad ste napustili Bratunac 17. aprila? Od 17. aprila pa nadalje ništa ne znate o Bratuncu?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Znam određene stvari, ali ovo o čemu ste me pitali, ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, do 17. aprila i 17. aprila što smo na početku utvrdili, nije ni jedan metak opaljen tamo, nije zauzet Bratunac nasilno 17. aprila, nije se pucalo, to ste, uostalom, i gospodinu Kvonu odgovorili na pitanje. Znači, vi ne znate ništa o Bratuncu kad je bilo ko pucao? A ne znate ništa i ovim naredbama? Je li tako, gospodine Gušiću?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Samo da preciziramo, ja sam rekao na dan 17. april, dok sam ja bio prisutan u Bratuncu, to je možda bilo 16.00, 17.00, ne znam tačno, nije pucano na onim lokalitetima na kojima sam ja bio, a to je bio onaj uži gradski dio opštine Bratunac. A prije 17. aprila, ja sam govorio nekoliko puta da je bilo stalno pucanje u noći, iz srpskih sela po muslimanskim selima, i da se desilo čak i ubistvo, da su Srbi iz Kravice organizirali zasjedu i ubili dvojicu Bošnjaka, a dvojicu ranili. Mislim da sam jasan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li se sećate da je u tim okolnostima priličnih tenzija 4. aprila Predsedništvo Bosne i Hercegovine,

ili puni naziv tadašnji Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine u nepotpunom sastavu bez predstavnika Srba donelo odluku o mobilizaciji Teritorijalne odbrane, milicije i civilne zaštite? Dakle, 4. aprila. Da li se sećate te odluke?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Te odluke se sjećam, da je bila odluka o mobilizaciji, a naravno ne znam da li je bilo nepotpuno Predsjedništvo i ne znam te detalje, ne znam kako su odlučivali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vi ne znate da je ta odluka samovoljno usvojena isključivo od muslimanskih i hrvatskih članova, iako je Bosna i Hercegovina još uvek bila u sastavu SFRJ?

SUDIJA MEJ: Na to je već odgovorio. Nema smisla da se tako troši vreme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li se sećate da su 6. aprila Nemačka (Germany) i onda Evropska unija (European Union) priznale suverenost i nezavisnost Bosne i Hercegovine i njeno izdvajanje iz jugoslovenske države na bazi referenduma koji je održan bez Srba takođe? Da li se sećate toga?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Sjećam se da je Bosna i Hercegovina priznata.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li i sada važi pravilo da su tri naroda ravnopravna тамо? U Bosni i Hercegovini.

SUDIJA MEJ: Ne, to nije pitanje za ovog svedoka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno, da li se sećate da je 12. aprila, dakle nepunih sedam dana posle priznavanja nezavisne Bosne i Hercegovine, Izetbegović naredio sveopšti i ničim izazvan napad na kasarne Jugoslovenske narodne armije u Bosni i Hercegovini? Da li se toga sećate?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Ne, ne bih znao oko tih detalja, to je, možda treba pitati predsjednika Izetbegovića.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sad mi objasnite, molim vas, svoju izjavu na strani šest, u šestom pasusu, rekli ste da je u grad stigla 17. aprila jedna srpska vojna jedinica, da su vam vojnici u uniformama JNA rekli da je to srpska opština, da su naoružani, organizovani i da ih podržava vojska. To

su vaše reči. Pa, ako je to bila JNA, da su oni pripadnici JNA, je li bi trebalo da kažu da ih podržava JNA? Da li možete to da mi objasnite?

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Mogu vam objasniti. Tog 17. aprila, Miroslav Deronjić je došao u stanicu policije i rekao da su neke vojne formacije, neke jedinice ušle u Bratunac i da su starješine tih jedinica naredile, rekле da odemo u "Fontanu" da nas tamo čekaju, i ukoliko ne budemo došli da će oni znati šta će uraditi. Kad smo došli tamo, neki od tih starješina su bili u uniformi Jugoslovenske narodne armije, drugi su bili u nekim šarenim uniformama, ja ne znam tačno o kojim se sve starješinama radilo i na čelu kojih sve formacija su bili, ali znam tačno da su, između ostalog, rekli: "Bratunac je srpska opština, ovdje moraju važiti srpski zakoni, mi hoćemo da uspostavimo srpsku vlast" i da su oni samo prijethodnica, a da je ostatak jedinice u Ljuboviji. Sobzirom da sam bio u jednom čošku kad smo izlazili, čuo sam ovoga jednog starješinu kako kaže ovom drugom starješini: "Treba reći onoj jedinici u Ljuboviji, njih ima oko 1.500, neće imati potrebe da ulazi danas u Bratunac".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, da vam pročitam ...

SUDIJA MEJ: Vreme je da prekinemo sa radom za danas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi upravo kažete, i citiram vašu rečenicu: "Rekli su nam da su naoružani, dobro organizovani i da ih podržava vojska". To je sve šta vi ovde kažete. Prema tome, ovde je verovatno reč o nekoj lokalnoj Teritorijalnoj odbrani, koja tvrdi da ih podržava vojska. Nigde niste pomenuli onda o ovome o čemu sad govorite.

SVEDOK GUŠIĆ – ODGOVOR: Jesam. Pomenuo sam u dopuni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: O dopunama ćemo... Razumem da je za danas završeno, gospodine Mej. Koliko ja još sutra imam vremena, budite ljubazni pa mi recite?

SUDIJA MEJ: 20 minuta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Samo 20 minuta? Zar niste rekli da ću imati vreme koje bih imao da nije bilo iznenadnog skraćivanja glavnog ispitivanja, a ono je bilo planirano, pogledajte i sami, tri sata? Prema tome, ja sam računao na svoje vreme, bar ta tri sata.

SUDIJA MEJ: Ne, tri sata je bila procena ukupnog trajanja za ispitivanje ovog svedoka. Mi smo vam dozvolili sat i 45 minuta i mislimo da je to više nego dovoljno. Gospodine Gušiću, molim vas da se vratite ovde sutra u 9.00.

Fond za humanitarno pravo